

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA O ŠTETAMA U ŠUMAMA - ŠUM 51-

Izveštaj o štetama u šumama se podnosi godišnje.

Cilj: praćenje šteta u državnim i privatnim šumama po uzrocima nastanka istih.

Izveštaj podnose organi uprave nadležni za neposrednu zaštitu šuma tj. kantonalne uprave za šumarstvo, a ako iste nisu formirane izvještavanja bi trebala vršiti preduzeća/poduzeća, zadruge i ostale organizacije kojima su šume date na upravljanje i gazdovanje/gospodarenje. Za privatne i državne šume koje su pod neposrednom upravom općine, izvještaj popunjava organ nadležan za šumarstvo u općini.

Izveštajne jedinice sastavljaju poseban izvještaj za svaku općinu i svaku kategoriju vlasništva (privatno, državno i dr.) na posebnom obrascu.

Tabela 1. ŠTETE U ŠUMAMA PO TIPOVIMA ŠUMSKIH POVRŠINA

“**Prizemni požar**” zahvata pokrov tla, humus, lišće, četine, mahovinu, travu, panjeve i dr. Oštećuje donji dio stabala i može izazvati njihovo sušenje.

“**Visoki požar**” zahvata krošnje stabala, lako se prenosi i teško se gasi.

“**Bespravno zauzeće zemljišta**” je nezakonito prisvajanje državnog ili privatnog zemljišta, bez obzira je li ono obraslo šumom ili nije.

“**Visoke šume**” su raznodobne i jednodobne šume pretežno/pretežito sjemenskog porijekla/podrijetla nastale prirodnom obnovom ili vještački - pošumljavanjem. Mogu biti čiste ili mješovite, a u privrednom pogledu to su najznačajnije šume.

“**Izdanačke (niske) šume**” su šume postale pretežno/pretežito iz izdanaka ili izbojaka iz panja.

“**Ostalo zemljište pod šumom**” predstavlja površine koje imaju neke karakteristike šume ali se ne mogu svrstati ni u jednu gore definisanu/definiranu kategoriju šuma. Tu spadaju: šikare, makije, šibljiaci i lisničke šume.

“**Ostale površine**” predstavljaju goleti ispod gornje granice privredne šume i neproduktivne površine u šumarskom pogledu (stovarišta, dalekovodi, putovi/ceste i dr.)

“**Čiste sastojine**” su one sastojine koje čini većinom jedna vrsta drveća i one u kojima drvena masa primješanih vrsta nije veća od 10%.

“**Mješovite sastojine**” su one sastojine koje čine najmanje dvije vrste drveća, s tim da manje zastupljena vrsta drveća učestvuje sa više od 10% u ukupnoj drvnjoj masi sastojine.

Kod iskazivanja površine na kojoj je nastala šteta iskazuje se stvarna površina izražena u cijelim hektarima. Površina se kod bespravnog zauzeća utvrđuje premjerom, dok se za ostale uzroke štete utvrđuje premjerom ili procjenom.

Izveštava/izvješćuje se samo o štetama koje su nastale u godini za koju se podnosi izvještaj.

Tabela 2. POVRŠINA I POSJEČENA DRVNA MASA PO UZROCIMA ŠTETA

“**Bespravna sječa**” je svaka sječa koja se izvrši u državnim ili privatnim šumama bez odobrenja nadležnog organa, a prikazuje se odvojeno kad je drvo izvezeno iz šume ili kad je ostalo u šumi.

“**Krađa šumskih sortimenata**” je protupravno prisvajanje šumskih sortimenata.

“**Bespravna paša**” je paša stoke na državnom ili privatnom zemljištu bez odobrenja organizacija kojima je to zemljište dato na upravljanje i gazdovanje/gospodarenje, odnosno vlasnika privatnog zemljišta.

“**Ekološko trovanje**” je šteta od čovjeka kad uslijed “kiselih kiša” i drugih štetnih pojava, koje su posljedica štetnog djelovanja čovjeka, dolazi do šteta u šumama-sušenja šuma i slično.

“**Ostale štete od čovjeka**” obuhvaćaju oštećivanje stabala guljenjem kore, zasijecanjem i podbjeljivanjem, prevršavanjem i potkresivanjem, zatim oštećivanje podmlatka u šumi i štete u šumskim rasadnicima i šumskim kulturama i druge štete.

“**Elementarne nepogode**” su uzroci šteta nastalih djelovanjem: vjetrova, snijega, grada/tuče, kiše, mraza i drugih prirodnih faktora.

“**Opožarena površina**” je ukupna površina šume koju je zahvatio požar i izražava se u hektarima.

“**Tehničko-industrijsko drvo**” ima povoljne fizičko-hemijske/kemijske osobine te je namijenjeno za razne tehničke svrhe i mehaničku ili hemijsku/kemijsku preradu. Tu spada: rudničko drvo, stubovi za električne i TT vodove, pragovi, cijepano i tesano drvo, sitno tehničko drvo, trupci za rezanje/piljenje, trupci za furnir i ljuštenje, drvo za drvene ploče, celulozno drvo, taninsko drvo, drvo za suhu destilaciju i borovi panjevi.

“**Ogrjevno drvo**” je drvo slabijih fizičko-hemijskih/kemijskih svojstava, a namijenjeno je za ogrjev ili proizvodnju drvenog uglja/ugljena.

“**Otpadak**” obuhvata sve dijelove drveta koji ostaju u šumi prilikom sječe (panjevina, sitna granjevina, gule, trulež i sl.).

Iskazuje se ukupno posječena drvena masa-krupno drvo, mjerena na panju u dubećem stanju, osim kod krađe šumskih sortimenata gdje se iskazuje stvarna drvena masa ukradenih sortimenata.

Iznos štete od čovjeka utvrđuje se po važećem cjenovniku za posječeno drvo, odnosno po prodajnoj cijeni za gotove šumske proizvode.

Kod štete od požara iskazuje se vrijednost drvene mase “na panju” koja je izgorjela ili koja se zbog oštećenja morala posjeći. Kod ostalih šteta iskazuje se samo vrijednost one drvene mase koja se, zbog nastalih šteta, morala posjeći. Ne iskazuje se vrijednost opšte/opće korisnih funkcija šume. Kod iskazivanja iznosa štete “bespravno zauzeće šuma” obračunava se vrijednost ukupne drvene mase plus vrijednost zemljišta. Kod “bespravnog zauzeća” neobraslog zemljišta iznos štete predstavlja prodajnu cijenu uzurpiranog zemljišta.

Tabela 3. UTROŠENA SREDSTVA ZA ZAŠTITU ŠUMA

“**Insekticidi**” su hemijske/kemijske supstance za zaštitu od insekata.

“**Herbicidi**” su hemijske/kemijske supstance za zaštitu od korova.

“**Fungicidi**” su hemijske/kemijske supstance za zaštitu od gljivičnih oboljenja.

Podatke o količini i vrijednosti utrošenih sredstava za zaštitu šuma kojima gospodari preduzeće/poduzeće ili neka druga organizacija unosi to preduzeće/poduzeće ili organizacija iz odgovarajuće knjigovodstvene evidencije. Za šume kojima direktno/izravno gospodari općina ili sami vlasnici šuma, podatke unosi organ nadležan za šumarstvo na osnovu/temelju procjene ili postojeće dokumentacije.

Tabela 4. UZROCI NASTANKA POŽARA

“**Prirodni uzroci (grom)**” predstavlja požare izazvane atmosferskim elektricitetom.

“**Namjerna paljevina**” je namjerno izazivanje požara.

“**Nepažnja/nemar ili nehat**” obuhvata uzroke požara koje nepažnjom/nemarom ili nehatom izazovu: poljoprivrednici spaljivanjem otpadaka; šumski radnici nepažnjom/nemarom u radnom procesu (ovdje su uključeni i kontrolisani/kontrolirani požari tj. namjerno spaljivanje manje vrijednog šumskog ili travnog pokrivača u svrhu pripreme zemljišta za pošumljavanje); industrija uslijed nepažnje/nemara u toku/tijeku svog proizvodnog ciklusa; komunikacije tj. razni vidovi saobraćaja/prometa, električni vodovi i slično; posjetioci/posjetitelji (izletnici, turisti, planinari, djeca i sl.) upotrebom/uporabom otvorene vatre u šumi i ostalo (vojska i dr.).

U izvještaj se unose oni uzroci nastanka požara koji se utvrde do vremena podnošenja izvještaja.

NAPOMENE

--

